

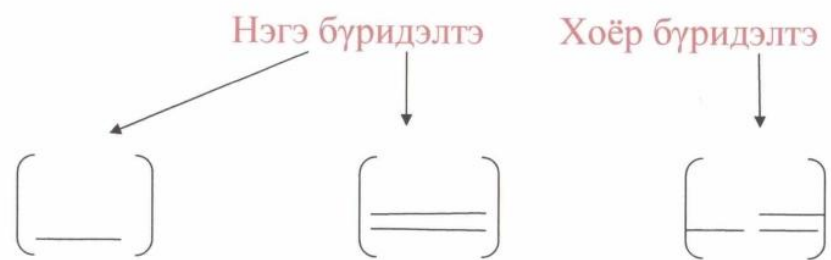
Буряад хэлээр
опорно конспектүүд
7-8 кл

Юрын мэдүүлэл

Байгуулгаараа илгарал	Мэдүүлэл гэгшүүд				Обородууд	Мэдүүлэл гэгшүүд болодоггүй үгнүүд
	Шухала	Юрын	Нэгэ гурэл гэгшүүд	Тодлохоон гэгшүүд		
I Нэгэ бүрицэлтэ () () Хоёр бүрицэлтэ () ()	<u>Нэрлүүлэгш</u> Хэн? Юун?	<u>Элирхэйлэгш</u> Ямар? Алт? Хэды?	Нэгэ үгэдэ хабаатай, нэгэ асуудалда харюусадаг	Урда тээхи гэгшүүнэйнгээ удхые тодорхойлон тайлбарилан, үгүүлбэрээрээ илгаран, заягтайгоор тусгаарлагдан байдаг.	Үйлдэгш – дахуулагша а) гичасти деегичасти	Хандалга Х. Х. х
II Юрын мэдүүлэл () () Сложно мэдүүлэл () ()	<u>Хэлэгш</u> Яажаб? Яажаб байнаб? Юу хэнэб? Хэн бэ? Юун бэ? Ямар бэ?	<u>Нэмэлт</u> Хэнэй? Юунэй? Хэндэ? Юундэ? Хэнвие? Юуе? Юу?	б) Юрын обородууд Бээс даанан обородууд	Оролто үгэ Оу. Оу. Оу Оролто мэдүүлэл Ом. –Ом– Ом Междомети М. М. М
III Хуряангы мэдүүлэл () () Дэлгэрэнгы мэдүүлэл () ()	Хэдыб? Хайшан гэнэб? г.м.	Хэнээр? Юугээр? Хэнтэй? Юунтэй? Хэнтээ? Юунтээ? <u>Ушарлагша</u> Хайшан гэжэ? Яажэ? Хэзэ? Хаана? Юундэ? Яахдаа? г.м.	Х.ү.: н. н. н. н. н. н – х.ү. Х.ү.: н.н.н – х.ү., т, т, т		

Простой мэдүүлэл

1. Хэлэгдэхэн зорилгоороо: хөөрэхэн, идхалан, асууһан.
2. Дуунай хабаадалгаар: шангадхалан, шангадхаагүй.
3. Юрын гэшүүдэй бии, үгыһөө: хуряангы, дэлгэрэнгы.
4. Шухала гэшүүдэй тооһоо боложо:

а) нэрлэхэн

- а) тодо нюуртай
- б) тодо бэшэ нюуртай
- в) нюургуй